

יָשִׁים אָדָם לְבוֹ וּרְצוּנוֹ וַיִּדְבַק בּוֹ
בְּקֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא.

בֵּינָן שֶׁהִגִּיעוּ לַפְּנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן,
סִפְרוּ לוֹ הַמַּעֲשֶׂה. אָמַר, וּמָה זֶה
בְּעֶצְמוֹ, אָפְלוּ כָּל מֵי שְׁמַחֲזִיק
לְאֵילָן (בְּאֵילָן) הַחַיִּים נִצּוֹל בְּעוֹלָם
הַזֶּה, וְאָפְלוּ מִן מִיתַת הָעוֹלָם
מִשָּׂאֵר בְּנֵי אָדָם, כָּל שֶׁפֶן מֵאֲחֵר.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּכֻלָּם מְעוּרְתָה
הַצְדָּקָה אֶת אֵילָן הַחַיִּים, וּמְקוֹם
זֶה הוּא הַמְּזוּזָה לְכָל, וְלִתְלַמִּידֵי
הַחֲכָמִים מָה מַעֲשִׂיהֶם? שֶׁהָרִי כָּל
בְּנֵי הָעוֹלָם לֹא יִכּוּלִים לְעוֹרֵר
צְדָקָה עֲלֵיהֶם, שֶׁהָרִי הֵם אַחֲזִיזִים
בְּצְדָקָה, וְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם נִזְוָנִים
בְּזִכּוּתָם, בְּהֵם מִמֶּשׁ. וְהֵם לֹא
יִכּוּלִים לְהַתְּפָרֵס מֵהֶם מִמֶּשׁ,
מִפְּנֵי שֶׁכָּל מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה,
מִשְׁתַּדֵּל בְּאֵילָן הַחַיִּים שֶׁכָּל בְּנֵי
הָעוֹלָם מִתְּפָרְסִים מִמֶּנּוּ.

נִמְצָא שֶׁהַתְּלַמִּידֵי חֲכָמִים
מְעוֹרְרִים מְזוּזָה לְעוֹלָם וְשְׁלוֹם. אִם
לְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם מִתְּעוֹרֵר מְזוּזָה,
מִדּוּעַ לָהֶם לֹא מִתְּעוֹרֵר? אֵלֶּא
תְּלַמִּיד חֲכָם הוּא אֵילָן הַחַיִּים
מִמֶּשׁ, וְאֵילָן הַחַיִּים לֹא נִזְוָן אֵלֶּא
מִן הָעוֹלָם הַבָּא, וְהָעוֹלָם הַבָּא
לֹא נִמְצָא בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֵלֶּא לְאַחֵר
שֶׁעוֹלָה לְעוֹלָם הַהוּא, אִזּוֹ נִזְוָן
מִמֶּנּוּ וְנִשְׁרַשׁ שְׂרָשִׁיו עָלָיו. עַכְשָׁו
אוּכְלִים מִפְּרֵי עֵץ הַחַיִּים. וּמָה
הוּא? אוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּמְצָא אֵצֶל
הָעֲנִיִּים, וְהוּא נִקְרָא (בְּרַאשִׁית א) פְּרֵי
הָעֵץ אֲשֶׁר בַּתּוֹךְ הַגֶּזֶן. וְעַל זֶה
אוּכְלִים מִהַפְּרֵי הוּא בְּעוֹלָם הַזֶּה.
וְעַל זֶה לְמַדְנֵנוּ, הֵם נִזְוָנִים בְּזָרוּעַ.
מִהִי הַזָּרוּעַ? זֹו גְבוּרָה. וְהֵם
מְזַמְנִים לְעוֹלָם הַבָּא. שְׁמֹזוּן
הָעוֹלָם הַבָּא אֵינוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה,
אֵלֶּא צְמֻצוּם קָטָן שֶׁל הַכַּחַשׁ שְׁלוֹ
שֶׁנִּמְצָא בְּמִתִּיקוֹת הַתּוֹרָה. וְזֶה
טַעְמוֹ עַל הַפְּרֵי הַהוּא שֶׁל הָעֵץ
הַתּוֹחַתוֹן, וְזוֹ שְׂמִחָה שֶׁל הַתְּלַמִּידֵי
חֲכָמִים וּמְזוּזָה הַעֲלִיּוֹן שְׁלֵהֶם. בֵּינָן

בַּר נֶשׁ וַיִּדְבַק בֵּיהּ בְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא.
בֵּינָן דְּמָטוּ קָמֵי דְרַבִּי שְׁמַעוֹן סָחוּ לֵיהּ עוֹבְדָא.
אָמַר, וּמָה דָא בְּלַחֲדוּדֵי, אָפְילוּ כָּל מָאן
דְּאֲחִיד לְאֵילָנָא (בְּאֵילָנָא) דְּחֵי אֲשֶׁתְּזִיב בְּהָאֵי
עֲלָמָא וְאָפְילוּ מִן מוֹתָא דְעֲלָמָא, מִשָּׂאֵר בְּנֵי
נָשָׂא. כָּל שֶׁפֶן מֵאֲחֵרָא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּכֻלָּהוּ אֲתַעֵר צְדָקָה אֵילָנָא
דְּחֵי, וְהָאֵי אֲתַר אֵיהוּ דְּמְזוּנָא לְכָלֵּא
לְתַלְמִידֵי חֲכָמִים מָאֵי עֲבִידְתִּייהוּ דְּהָא כָּל בְּנֵי
עֲלָמָא לֹא יִכְלִי לְאַתְעֵרָא צְדָקָה עֲלֵיהוּ, דְּהָא
אֵינוֹן בְּצְדָקָה אֲחִידִין וְכָל בְּנֵי עֲלָמָא בְּזִכּוּתִייהוּ
נִזְוָנִין, בְּהוּ מִמֶּשׁ. וְאֵינוֹן לֹא יִכְלִין לְאַתְזַנָּא
בְּהוּ מִמֶּשׁ, בְּגִין דְּכָל מָאן דְּאֲשֶׁתְּדַל בְּאוּרִייתָא,
אֲשֶׁתְּדַל בְּאֵילָנָא דְּחֵי דְּכָל בְּנֵי עֲלָמָא נִזְוָנִין
מִנֵּיהּ.

אֲשֶׁתְּבַח דְּתַלְמִידֵי חֲכָמִים מִתְּעַרֵי מְזוּנָא
לְעֲלָמָא וְשְׁלָמָא. אֵי לְכָל בְּנֵי עֲלָמָא
מִתְּעַרֵי מְזוּנָא, לוֹן אֲמָאֵי לֹא מִתְּעַרֵי. אֵלֶּא
תְּלַמִּיד חֲכָם הוּא אֵילָנָא דְּחֵי מִמֶּשׁ. וְאֵילָנָא
דְּחֵי לֹא מִתְּזַן אֵלֶּא מִן הָעוֹלָם הַבָּא. וְהָעוֹלָם
הַבָּא לֹא אֲשֶׁתְּבַח בְּהָאֵי עֲלָמָא אֵלֶּא לְבַתָּר
דְּעָאֵל לְהַהוּא עֲלָמָא, כְּדִין אֲתַזַּן בֵּיהּ וְאֲתַנְטְעוּ
שְׂרָשׁוּי עֲלֵיהּ. הַשְּׁתָא אַכְלֵי מֵאֵיבָא דְּאֵילָנָא
דְּחֵי. וּמָאן אֵיהוּ, הַהוּא אֲתַר דְּאֲשֶׁתְּבַח לְגַבֵּי
מִסְפָּנָא וְאֵיהוּ אֲקָרִי (בְּרַאשִׁית ג) פְּרֵי הָעֵץ אֲשֶׁר
בַּתּוֹךְ הַגֶּזֶן. וְעַל דָּא אַכְלֵי מֵהַהוּא פְּרֵי בְּהָאֵי
עֲלָמָא.

וְעַל דָּא תְּנִינָן, הֵם נִזְוָנִין בְּזָרוּעַ. מָאֵי בְּזָרוּעַ,
דָּא גְבוּרָה. וְאֵינוֹן זְמִינִין לְעוֹלָם הַבָּא.
דְּמְזוּנָא דְּעוֹלָם הַבָּא, לֹאוּ אֵיהִי בְּהָאֵי עֲלָמָא,
אֵלֶּא צְמֻצוּמָא זְעִירָא דְּחִילָא דִּילֵיהּ, דְּאֲשֶׁתְּבַח
בְּמִתִּיקוֹ דְּאוּרִייתָא. וְדָא טַעְמֵי עַל הַהוּא אֵיבָא
דְּאֵילָנָא תְּתַאָה וְדָא חִידוֹ דְּתַלְמִידֵי חֲכָמִים